

Iskola székhelye és neve: .....
Felkészítő tanár(ok) neve(i): .....

A diákcsoport választott fantázianeve: .....
A 4 fős diákcsoport tagjainak nevei és osztályai: .....
.....
.....
.....

***Ki tud többet Tolna megye
irodalmi és képzőművészeti
értékeinek kincsestáráról?***

TOLNA MEGYEI ÉRTÉKTÁRI VETÉLKEDŐ

2017-2018.

FELADATBEKÜLDŐS NEVEZÉS-MEGERŐSÍTŐ ELŐFORDULÓ
(2017. OKTÓBER-DECEMBER)

KÖZÉPISKOLÁK
(9-14. ÉVFOLYAM)

(Telefonos információ kérhető: Ótós Rékától a 74/505-617-es telefonszámon.)

BEKÜLDENDŐ PAPÍRALAPON

A KINYOMTATOTT 5 OLDALAS TESZTLAP KITÖLTVE,

VALAMINT KÜLÖN LAP(OK)ON AZ 1.5. FELADAT SZERINTI MESESZÖVEG,

TOVÁBBÁ KÜLÖN LAPON A TOLNA MEGYEI IRODALMI TÉRKÉP!!!

1. FELADAT (KÖZÉPISKOLA 9-14. ÉVFOLYAM)

1.1. részfeladat:

= 50 pont

„Áll a régi ház még, zöld zsalúja
mögött halkul anyám mélabúja:
ősz hajú, de gyermekarcú bánat...
Itt a szoba, melyben megszülettem,
melyet szemem legelőször látott;
itt a kert, amelyben építettem
homokból az első palotákat...”

Ki a versrészlet írója?	Babits Mihály	(10)
A költő születési helye és ideje:	Szekszárd, 1883.	(5+5)
Mi a vers címe és a részlet alcíme?	Hazám: A ház	(5+5)
Melyik megyei értékhez köthető?	Szekszárd: Babits szülőháza (Múzeum)	(5+5)
A „ház” mai pontos címe?	Szekszárd, Babits utca 13.	(5)
Ki a ház előtti szobor alkotója?	Farkas Pál	(5)

1.2. részfeladat:

= 50 pont

„Szerelmedért
Lennék bérc-nyomta kő,
Ott égnék földalatti lánggal,
Kihalhatatlan fájdalommal,
És némán szenvedő,
Szerelmedért.”

Ki a versrészlet írója?	Vörösmarty Mihály	(10)
Mi a vers címe?	Ábránd	(10)
Melyik megyei értékhez köthető?	Börzsönyi Perczel-kúria	(5+5)
Ki volt a vers ihletője?	Csajághy Laura	(5)
Hol őrzi Bonyhádon a költő emlékét tábla?	Római katolikus plébánia falán	(5)
Mettől meddig milyen funkcióban élt Tolna megyében?	1820-23: a 3 Perczel-fő nevelője	(5+5)

1.3. részfeladat:**= 50 pont**

„A völgyben egy kis házban akkor
szédült nehéz kínra anyánk.
Elképzelem a téli tájat
és azt az éjszakát:
egy sápadt nő egy kis szobában
s körül a komor hegytetők...
...és lentről a völgy, mint meleg
tenyér fölnyújt vigaszul egy csöpp
sikongó életet.”

Ki a versrészlet írója? **Illyés Gyula** (10)

Mi a vers címe? **Egy sápadt nő egy kis szobában** (10)

A költő élete mely Tolna megyei településekhez milyen módon kötődik?

Pálfa-Felsőrácegres: születés, gyerekkor, első iskola
(5+5)

Dombóvár és Bonyhád: gimnáziumi évek (5+5)

Simontornya és Ozora: ifjúkori családi élet (5+5)

1.4. részfeladat:**= 50 pont**

„Szőlővessző-koszorúval
Koszorúzzatok meg engem,
Mert a szőlővessző és a
Költő sorsa oly hasonló.
Költő és a szőlővessző
A világnak adja lelkét.
Szőlővessző lelke a bor,
A költőnek lelke a dal.”

Ki a versrészlet írója? **Petőfi Sándor** (10)

Melyik megyei értékhez kötődik? **Kölesd-borjádi Petőfi-méhes** (5+5)

Mi a vers címe? **A költő s a szőlővessző** (10)

Hol és mikor íródott? **Borjád, 1845** (5+5)

Melyik, a közelben született irodalmár írt a szerzőről monográfiát? **Illyés Gyula** (10)

1.5. részfeladat:**= 100 pont**

A csapat írjon külön papírlapon egy „borjádi-sárszentlőrinci-rácegrespusztai” hazugságmesét (bolondmesét), amelynek legyenek szereplői: 1. maga a csapat; 2. Lázár Ervin bármely mesehőse; 3. Petőfi valamelyik meseszerű elbeszélő költeményének hőse; 4. Illyés Gyula Tündérszép Ilona és Árgyélus című meseszövegének egy alakja! **Külön zsűrizés!**

2. FELADAT (KÖZÉPISKOLA 9-14. ÉVFOLYAM)***Tolna megye képzőművészete a Tolna megyei értéktárban***

Kiegészítendő a táblázat üresen hagyott rovatai, amelyekbe az adott korstílusban készült építészeti vagy szobrászati alkotás megnevezése és településének neve kerüljön!

Ahol a feladat több példát kér, ott annyi sor töltendő ki!

A táblázatban egy település neve legfeljebb háromszor szerepelhet!!! **40x5 = 200 pont**

<i>KORSTÍLUS</i>	<i>ALKOTÁS</i>	<i>TELEPÜLÉS</i>
Gótikus (1 példa)		
Reneszánsz (1 példa)	Vár	Simontornya
Barokk (3 példa)		
Késő barokk / copf (3 példa)		
Rokokó (1 példa)		
Klasszicista (3 példa)		
Romantikus (1 példa)		
Historizáló / neo-stílusok* (3 példa)		
Szecessziós (1 példa)		
Népi (2 példa)		
Újkori organikus (1 példa)	Makovecz-templom	Paks

* Megjegyzés: Ebbe a kategóriába tartoznak pl. a neogótikus, neoreneszánsz, neoklasszicista stb. stílusirányzatok.

Külön egyedi tételes ellenőrzés szükséges!
(Csak a fenti kettő kizárólagosan evidens...)

3. FELADAT (KÖZÉPISKOLA 9-14. ÉVFOLYAM)

= 120 pont!

Megfejtendő a keresztrejtvény és a benne elrejtett gondolat. Nem elég a gondolat elérése, valamennyi négyzetet ki kell tölteni.

A megfejtett gondolat külön kiírása után megválaszolandók az ezzel kapcsolatban feltett kérdések is.

	A	Z	E	M	B	E	R	I	K	A
A	L	A	K	I		K	A	L	A	P
J	E	L	E		V		B	O	N	C
E	T	A		S	É	F		S	Ó	S
L	T		T	E	R	E	H		C	O
V		L	Á	B		L	Á	T		L
I	N	A	L		K	A	T	O	N	A
S	Ö	T		V	A	D	A	K		T
Z	S		H	A	T	Á	S		B	Ú
O		M	Á	L	Ó	S		R	Ö	T
N	I	M	R	Ó	D		F	É	R	J
T		M	O	S		H	É	V		A
M	A		M	Á	S	I	K		K	A
I	N	N		G	Á	T		B	E	J
N	Y	O	M		R		B	É	R	E
D	A	R	A	B		T	É	T	E	L
I	G	M	O	Z	D	U	L	A	T	

A keresztrejtvényben elrejtett gondolat:

Az emberi kapcsolat útja a jel, (25)

a jel viszont mindig mozdulat. (25)

a) Ki a gondolat megfogalmazója? Dienes Valéria (20)

b) Melyik megyei értékhez köthető? Szekszárd, Babits Emlékház (5+5)

c) Hol milyen intézmény viseli a nevét? Szekszárd, általános iskola (5+5)

d) Melyik Babits-műben milyen néven szerepel? Halálfi: Hintáss Gitta (5+5)

e) Mi az az orkesztika? Mozdulatművészet (10)

f) A magyar filozófiai nyelv fejlesztéséért milyen díjat és mikor kapott?
Baumgarten-díj (1934) (5+5)

4. FELADAT (KÖZÉPISKOLA 9-14. ÉVFOLYAM)

5x2x10

= 100 pont!

Hol és melyik templomban található a művészi templombelsők?

Alsónána, Római katolikus templom

Grábóc, Szerb ortodox templom

Szekszárd, Belvárosi plébániatemplom

Medina, Szerb ortodox templom

Tamási, Evangélikus templom

5. FELADAT (KÖZÉPISKOLA 9-14. ÉVFOLYAM)

= 180 pont!

Külön lapon Tolna megye bianco térképére készítse el a csapat a Tolna Megyei Értéktár irodalmi vonatkozású értékeinek térképét.

Feketével jelölve és megnevezve szerepeljenek a térképen azok a települések és/vagy külső településrészek, amelyeken az előzőek szerinti megyei értékek találhatóak.

A településnévhez kapcsoltn (akár külön kis táblázatban) zárójelbe téve fel kell tüntetni az érintett irodalmár monogramját. Egy szerző több megyei értéknél is szerepelhet.

12x10 = 120 pont

Vörösmarty Mihály	=	VM	(Alsó)börzsöny, Bonyhád
Petőfi Sándor	=	PS	Borjád <Kölesd>, Sárszentlőrinc
Vas Gereben	=	VG	Felsőnyék
Tolnai Lajos	=	TL	Györköny
Babits Mihály	=	BM	Szekszárd
Dienes Valéria	=	DV	Szekszárd
Fekete István	=	FI	Dombóvár
Illyés Gyula	=	IGY	(Felső)rácegres(puszt) <Pálfa>
Földesi János	=	FJ	Madocsa
Pákolitz István	=	PI	Paks
Lázár Ervin	=	LE	Sárszentlőrinc
Szabadi Mihály	=	SZM	Sióagárd

Nevezzen meg a csapat továbbá három olyan költőt, író, akinek élete vagy annak egy szakasza Tolna megyéhez kötődik, és méltó lenne arra, hogy vele kapcsolatban megyei érték rangú elismerés történjen, de ilyen eddig nem került meghatározásra. A nevek mellett zárójelben fel kell tüntetni a lehetségesen érintett település(ek)et vagy külső részüket is.

3x2x10 = 60 pont

1) Garay János (Szekszárd)

- 2) Mészöly Miklós (Szekszárd)
- 3) Baka István (Szekszárd)
- 4) Csengey Dénes (Szekszárd)
- 5) Czakó Gábor (Decs)
- 6) Sztárai Mihály (Tolna)
- 7) ...

A FELADATLAPPAL ELÉRHETŐ ÖSSZESEN 900 PONT!!!